

VERSLAG VAN DE IEN DALES LEERSTOEL

De overheid als arbeidsorganisatie

2019

Prof. dr. Z. Van der Wal

Den Haag, 1 februari 2020

Inleiding

De Ien Dales Leerstoel is sinds ingang van 1 september 2015 gevestigd aan de Universiteit Leiden, Faculteit Governance and Global Affairs (FGGA), Universiteit Leiden te Den Haag.

Bijzonder hoogleraar prof. dr. Zeger Van der Wal is sinds 1 mei 2016 in dienst van de Stichting Ien Dales Leerstoel. Op 3 maart 2017 heeft hij zijn hoogleraarsambt aanvaard met het uitspreken van de oratie “De overheidsmanager in de 21ste eeuw“. Sinds 1 april 2018 heeft hij een 0,4 fte aanstelling.

De hoogleraar heeft een eigen onderzoeksgebied en geeft van daaruit invulling aan de leeropdracht van de leerstoel.

Dit verslag geeft inzicht in de activiteiten die in 2019 door de hoogleraar verricht zijn in het kader van de Ien Dales Leerstoel.

Het vak

Master Management van de Publieke Sector (MPS) Kernmodule *Strategisch Management*, 60 studenten; evaluatie 4.7/5

Inhoudelijk

Indeling werkzaamheden

De werkzaamheden van de hoogleraren zijn ingericht conform de doelstellingen van de leerstoel en hebben betrekking op onderwijs, onderzoek en de platformfunctie:

- Onderwijs;
- Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek;
- Het aangaan van samenwerkingsverbanden;
- Het instellen van, dan wel medewerken aan studietoelagen;
- Overige activiteiten die aan de doelstelling beantwoorden en de platformfunctie van de leerstoel.

Meerjarenagenda Leerstoelen CAOP

De Leerstoelen verbinden wetenschap met beleid en praktijk en werken vanuit een gezamenlijke meerjarenagenda die in 2018 is geactualiseerd en loopt tot en met 2021: “Transformaties en

verschuivingen in het publiek domein. Consequenties voor kwaliteit van arbeid en arbeidsverhoudingen”. Deze agenda vormt (mede) het kader voor activiteiten.

In de meerjarenagenda komen de algemene ontwikkelingstendensen in het publieke domein tot uiting in drie centrale spanningsvelden op verschillende niveaus:

1. Effectiviteit versus legitimiteit van overheidshandelen (de verhouding tussen overheid en burger)
2. Zekerheid versus flexibiliteit in arbeidsverhoudingen en personeelsbeleid (de verhouding tussen werkgever en werknemer)
3. Decentralisatie versus integraliteit van bestuur (de verhouding tussen de verschillende bestuurlijke niveaus)

De drie spanningsvelden komen op verschillende manieren terug in de activiteiten van en de relaties tussen de vijf leerstoelen.

“Staat van de ambtelijke dienst (STAD)”

De hoogleraar is mede eindredacteur van de vijfde tweejaarlijkse editie van de Staat van de ambtelijke dienst (STAD) die op 4 juni 2019 is verschenen. Het thema is “Technische en sociale innovatie”. Het thema wordt vervolgd door het ontwikkelen van een ‘toetsingskader’ voor de publieke sector en scholing in 2020.

Inhoudelijke thema’s, onderzoek en netwerken

De planning omvat eigen onderzoek en het uitbreiden van de onderzoekequipe via onderzoeksprojecten. Vooral inzake integriteit wordt o.a. nauw samengewerkt met dr. Patrick Overeem (Universiteit Leiden- VU Amsterdam), dr. Toon Kerkhoff (Universiteit Leiden) en het CAOP.

Netwerken

In het kader van het ontwikkelen van de kennisfunctie en het netwerk onderhoudt de leerstoel contacten met verschillende (universitaire) instellingen, zoals:

- CAOP en andere leerstoelen die door kenniscentrum CAOP worden ondersteund
- de leerstoelgroep Management Publieke Sector Universiteit Leiden
- Faculteit Governance and Global Affairs van de Universiteit Leiden
- Universiteit van Amsterdam
- Vrije Universiteit Amsterdam
- De Nederlandse vereniging voor Ambtenaar en Recht
- Erasmus Universiteit
- Vrije Universiteit
- Buitenlandse universiteiten

Overige activiteiten- platformfunctie:

Het betreft de medewerking aan verschillende bijeenkomsten die worden georganiseerd met het CAOP en het leveren van een bijdrage aan overige bijeenkomsten en interviews.

Kennisplatform (bijeenkomsten)

Lezingen, seminars, masterclasses

Dagvoorzitterschap en lezingen, *Publieke Manager van de 21ste Eeuw*, AenO Fonds Gemeenten, 8 februari

Lezing, GOR Rijkswaterstaat, *Integriteit en medezeggenschap*, 29 mei

Integriteit voor Medezeggenschappers, Rijkswaterstaat GOR, 29 mei

Lezing *Integriteit*, Avicenna, Governance colleges, 12 juni

Lunchlezing *De Ambtenaar van de Toekomst*, Gemeente Den Haag, 20 juni

Lezingen dag van de integriteit, *Integriteit in de Netwerksamenleving*, Ministerie van Economische Zaken, 25 september

Masterclass *Integrity of Public Governance*, The Hague Academy for Local Governance, 7 oktober

Masterclass *Publieke Manager van de 21ste Eeuw*, Universiteit Nyenrode, 8 oktober

Lezingen dag van de integriteit, *Integriteit in de Netwerksamenleving*, Gemeente Alphen a/d Rijn, 28 oktober

Bijeenkomsten in samenwerking met CAOP

'Integriteit 2025' en uitreiking Ien Dales Award 2019, 18 april

'Veranderende overheid, veranderende samenleving', technologie en arbeidsmarkt, 16 mei

'STAD', Staat van de Ambtelijke Dienst, technologische en sociale innovatie', 4 juni

'De zin en onzin van screening', 4 juli

'Dag en Nacht van de Integriteit', 25 en 26 september

'Veranderende overheid, veranderende samenleving', de burger en de professional centraal', 30 september

'Publieke managers, wie zijn het eigenlijk?', 12 december

Publicaties (uit naam van IDL)

1. Uijlenbroek, J. & **Z. Van der Wal** (2019). Staat van de Ambtelijke Dienst (STAD). Technische en Sociale Innovatie. Den Haag: CAOP.
2. **Van der Wal, Z.** (2019). The Value of Huberts' Work on Values. In: De Graaf, G. (Ed.) It is all about integrity, stupid. Studies on, about ot inspired by the work of Leo Huberts. Den Haag: BJU.
3. Douglas, S, Steen, T. & **Z. Van der Wal** (2019). Positieve Bestuurskunde. Naar een robuust positief perspectief op de overheid. Bestuurskunde 28 (3): 3-10.
4. **Van der Wal, Z.** (2019). 'Macho meritocratie' Singapore. Vijf lessen uit het genadeloze streven naar ambtelijke excellentie. Bestuurskunde 28 (1): 56-65.
5. Douglas, S., T. Steen & **Van der Wal, Z.** (2019). Positieve Bestuurskunde. Bestuurskunde 28 (3).
6. **Van der Wal, Z.** (2019). Integriteit in de Netwerksamenleving. Binnenlands Bestuur. 8 oktober 2019.
7. **Van der Wal, Z.** (2019). Nieuwe kwesties vragen om ontspannen benadering. Binnenlands Bestuur. 28 maart 2019.
8. Groot, H. & **Z. Van der Wal** (2019). De (on)zin van screening. Binnenlands Bestuur 2: 18-21.

Interviews en media

- *Binnenlands Bestuur* (21-02-2019). Diversiteit vraagt Ethisch Leiderschap. <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ambtenaar-en-carriere/nieuws/diversiteit-vraagt-ethisch-leiderschap.9608839.lynkx>

Overig (onderwijs FGGA en advies/dialogsessies vanuit IDL)

- Master Management van de Publieke Sector (MPS) Kernmodule *Strategisch Management*, 60 studenten; evaluatie 4.7/5
- Academic Director, Certified Public Manager Program (CPM), Center for Professional Learning, Universiteit Leiden

- Voortdurende betrokkenheid bij Interdepartementaal Platform Integriteitsmanagement (IPIM) en begripsvorming Ambtelijk Vakmanschap van BZK en partners middels overleg, presentaties etc.